

Dyslexie voor op de website (oktober 2023)

Algemeen

In Nederland heeft ongeveer 10% van de leerlingen op de basisschool moeite met lezen. Ongeveer 4% van de leerlingen in het regulier basisonderwijs heeft dyslexie (Blomert, 2006a).

Officiële landelijke definitie dyslexie:

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau (Stichting Dyslexie Nederland, 2008). Blomert (2006b) voegt daar aan toe dat 'deze specifieke taalverwerkingsproblemen proportioneel afwijken van de overige cognitieve vaardigheden en leiden ondanks regelmatig onderwijs tot een ernstig probleem met het lezen dan wel spellen van woorden. Dit specifieke lees- en/of spellingprobleem beperkt in ernstige mate een normale educatieve ontwikkeling.' Hier bedoelt hij mee dat er een groot verschil moet zijn tussen de lees en/of spellingvaardigheden en de overige vakgebieden. Deze lees- en/of spellingproblemen belemmeren de gehele leerontwikkeling.

Onderzoek naar en behandeling van ernstige dyslexie (ED) wordt voor leerlingen van 7 tot 13 jaar sinds 1 januari 2015 vergoed door de gemeente vanuit de jeugdwet.

Breda

Binnen het regionaal samenwerkingsverband (RSV) waar Breda onder valt, is afgesproken dat elke basisschool op grond van het landelijke Protocol Leesproblemen en Dyslexie (ELD) de juiste kwaliteit moet bieden op het gebied van signaleren, diagnosticeren en behandelen van leerlingen die de vaardigheden op het gebied van lezen en spellen onvoldoende ontwikkelen. Alleen wanneer de begeleiding van de school volgens de richtlijnen van het protocol ELD onvoldoende aanslaat kan een vermoeden van ernstige dyslexie worden uitgesproken. Slechts dan kan er een aanvraag voor onderzoek bij het RSV worden gedaan.

De commissie voor toelaatbaarheidsverklaringen (CTLV) van het regionaal samenwerkingsverband (RSV) ziet toe op (de kwaliteit van) het voortraject op scholen wanneer er een aanvraag voor onderzoek wordt gedaan. Met een beschikking van het samenwerkingsverband kunnen de ouders zich tot het Centrum voor Jeugd en gezin (CJG) wenden voor een beschikking van de gemeente. De gemeente heeft een contract met verschillende onderzoeksbureaus. Ouders kunnen zelf met de beschikking van de gemeente een bureau kiezen en hun kind daar aanmelden. CJG en/of school kunnen ouders, indien gewenst, hierbij adviseren. Indien ernstige dyslexie wordt vastgesteld, komt de leerling in aanmerking voor vergoede behandeling.

Ondersteuning op KBS Sinte Maerte

Alle leerlingen op KBS Sinte Maerte krijgen vanaf groep 3 een basisaanbod voor technisch lezen en spelling. Dit noemt men in het landelijke Protocol Leesproblemen en Dyslexie (ELD) *zorgniveau 1*. De meeste kinderen zullen voldoende profiteren van dit aanbod om zich goed te ontwikkelen. Kinderen die uitval laten zien op de Drie Minuten Toets (DMT) en/of AVI toets en/of Cito Spellingtoets die

krijgen extra aanbod. Uitval wil zeggen: niveau IV of V scores op de DMT en cito spelling of AVI niveau niet behaald. Zij profiteren onvoldoende van het basisaanbod. Het extra aanbod bestaat uit intensieve leesbegeleiding binnen en/of buiten de klas door de eigen leerkracht en/of onderwijsassistent. Hierbij wordt soms ook gebruik gemaakt van tutores. Dit zijn leerlingen uit hogere groepen. In het ELD wordt dit *zorgniveau 2* genoemd. De meeste kinderen zullen met behulp van deze aanpak voldoende ontwikkeling laten zien.

Er zijn echter kinderen die met hardnekkige lees- en/of spellingproblemen kampen. Dit zijn de leerlingen die tijdens twee aaneengesloten reguliere toets momenten een E/V score halen op de DMT óf een D/V score op de DMT en E/V score op de CITO spellingtoets. Wanneer hier sprake van is komt de leerling in aanmerking voor begeleiding op *zorgniveau 3*. Deze begeleiding komt bovenop de begeleiding van *zorgniveau 2* en houdt in dat de leerling 3 keer per week 20 minuten extra begeleiding krijgt buiten de klas.

Deze wordt gegeven door de onderwijsassistent onder aansturing van de intern begeleider. Voor technisch lezen wordt gebruik gemaakt van de RALFI aanpak. (voor meer informatie zie:

<https://www.ralfilezen.nl/>)

Voor spelling wordt een foutenanalyse gemaakt om het aanbod te bepalen. De spellingcategorieën die de leerling onvoldoende beheerst worden expliciet aangeboden buiten de klas. Bij de aanvang van de *zorgniveau 3* begeleiding worden de ouders van de leerling hierover geïnformeerd. Als zij hiervoor toestemming verlenen, nemen we in veel gevallen de Dyslexie Screening Test (DST) af. Deze test doet een voorspellende waarde op het al dan niet hebben van risico op dyslexie.

Na een half jaar wordt het rendement van de extra inspanning geëvalueerd. Wanneer de leerling voor de derde maal op rij een E/V score behaalt op de DMT, of een D/V score op de DMT met daarnaast driemaal E/V scores op de spellingtoets, wordt er gesproken van hardnekkige problematiek. Het dossier kan dan worden aangeboden aan het RSV, ter beoordeling, om te zien of de leerling in aanmerking komt voor vergoed onderzoek. Tot het moment dat het onderzoek wordt afgenomen wordt de niveau 3 begeleiding op school voortgezet. Indien de leerling in aanmerking komt voor vergoede behandeling wordt de niveau 3 begeleiding op school voortgezet tot deze externe behandeling start. Zodra dit start komt de niveau 3 begeleiding op school te vervallen. Leerlingen die na het half jaar niveau 3 begeleiding niveau D/V of hoger scores laten geen didactische resistentie (hardnekkige problematiek) zien en komen niet in aanmerking voor vergoede diagnostiek. De begeleiding op school wordt dan op *zorgniveau 2* voortgezet. Dit bestaat uit de intensieve begeleiding binnen de klas.

Kinderen waarbij dyslexie is vastgesteld hebben recht op compensatie en dispensatie. Dit wordt jaarlijks door de leerkracht(en) met de kinderen en hun ouders vastgelegd in de dyslexiekaart. Wanneer de externe dyslexiebehandeling is beëindigd wordt er door school 'nazorg dyslexie' geboden. De nazorg kan per kind verschillend zijn. Het ene kind krijgt extra leesbegeleiding, de ander intensieve spellingondersteuning. Dit is maatwerk en wordt na iedere Cito-toets periode opnieuw bekeken.

Ten slotte

Het staat ouders volledig vrij zelf een testinstituut, dan wel behandelaar van hun keuze te zoeken. Ouders zijn de eigenaar van het onderzoeksrapport van hun kind. Zij bepalen of school het onderzoeksrapport ontvangt. School is gebaat bij zo uitgebreid mogelijke informatie om de begeleiding van de leerling zo goed mogelijk af te stemmen op de hulpvraag.

Kinderen die vergoede dyslexiebehandeling onder schooltijd willen volgen worden hiervoor vrijgesteld van lestijd. Ouders moeten hiervoor vooraf toestemming vragen aan de school. Een tijd aan het begin of einde van een dagdeel heeft de voorkeur, om te voorkomen dat er veel lestijd verloren gaat.

Indien u wilt weten of uw kind in aanmerking komt voor bepaalde begeleiding of vergoede diagnostiek kunt u contact opnemen met de leerkracht van uw zoon of dochter. Op verzoek kan de intern begeleider bij dit gesprek aansluiten.

Bronnen:

Blomert, L. (2006a). Onderzoek t.b.v. de protocollen voor dyslexie diagnostiek en behandeling (eindrapport projectnummer 608/001/2005). Amsterdam: CVZ.

Blomert, L. (2006b). Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling. (zie voor een digitale versie: www.cvz.nl).

Stichting Dyslexie Nederland (2008). Diagnose en behandeling van dyslexie. Brochure van de Stichting Dyslexie Nederland (geheel herziene versie). (zie voor een digitale versie: www.stichtingdyslexienederland.nl).